

**«Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան»
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության գիտական խորհուրդ**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
05 մարտի 2018 թվականի

**Ուսումնասրտադրական, գիտամանկավարժական և գիտահետազոտական
փորձառությունների կազմակերպման վիճակի և դեկանատների ու
ամբիոնների խնդիրների մասին**

Լսելով և քննարկելով «Ուսումնասրտադրական, գիտամանկավարժական և գիտահետազոտական փորձառությունների կազմակերպման վիճակը և դեկանատների ու ամբիոնների խնդիրները» հարցը (զեկուցող՝ ուսանողների և շրջանավարտների հետ աշխատանքների գծով պրոռեկտոր, տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ Ս.Ս.Խաչատրյան)՝ գիտական խորհուրդն արձանագրում է. փորձառության պատշաճ կազմակերպման նպատակով 2017-2018 ուսումնական տարում շարունակվել են կազմակերպությունների հետ համագործակցության ընդլայնման աշխատանքները, ինչի արդյունքում կնքվել են նոր պայմանագրեր համալսարանի հետ համագործակցող պետական մարմինների և մասնավոր կազմակերպությունների հետ: Թե՛ շարունակական կրթության և կարիերայի բաժինը, թե՛ թողարկող ամբիոնները ջանքեր են գործադրել ուսանողների փորձառության վայրերի ճիշտ ընտրության և տեղավորման ուղղությամբ:

2017-2018 ուսումնական տարվա ընթացքում կազմակերպվել է ուսումնասրտադրական, գիտահետազոտական, գիտամանկավարժական փորձառություններ, որտեղ ընդգրկվել է 1689 ուսանող. որից միայն 1214-ը՝ խոշոր կազմակերպություններում՝ համալսարանի և կազմակերպությունների միջև կնքված պայմանագրերի հիման վրա: Մարտի 26-ից մինչև հունիսի 1-ը փորձառություն են անցնելու բակալավրիատի հեռակա կրթաձևի 269 ուսանող: Այս ցուցանիշի բարելավման նպատակով նոր պայմանագրեր կնքելու գործում թողարկող ամբիոնները պետք է գործուն աջակցություն ցուցաբերեն ռեկտորատին ու շարունակական կրթության և կարիերայի բաժնին: Ուսումնական գործընթացի կարևոր բաղկացուցիչ է ուսանողների փորձառությունը, որի արդյունավետ կազմակերպումը երաշխավորում է ուսանողների գործնական հմտությունների և կարողությունների ձևավորումը: Ուսումնառության վերջնարդյունքների ձեռքբերմանը միտված կրթական բարեփոխումները թելադրում են, որ համապատասխան փոփոխություններ իրականացվեն ինչպես բուհ-կազմակերպություն համագործակցության ձևաչափերում, այնպես էլ փորձառության ծրագրերում և կազմակերպման ձևերում:

Անցած ուսումնական տարիներին փորձառության արդյունավետ կազմակերպման խոչընդոտները բաժանվել էին երեք խմբի, որոնք արդիական են նաև այժմ: Դրանք են՝

1. կազմակերպական,
2. բովանդակային,
3. հսկողության և գնահատման:

Կազմակերպական առումով հստակ կանոնակարգված չէ թողարկող ամբիոններից նշանակված ղեկավարների այցելությունները փորձառության վայրեր: Դա հատկապես կարևոր է փորձառության կազմակերպման առաջին օրերին, երբ օպերատիվ լուծում պահանջող տարբեր բնույթի խնդիրներ են ծագում: Հակառակ պարագայում կազմակերպությունները հաճախ տարբեր պատճառաբանություններով ուսանողների հաճախումների անհատական ժամանակացույցեր են կազմում (կանչում են շաբաթական մեկ-երկու անգամ) կամ հետ են ուղարկում, ինչի պատճառով էլ ի հայտ են գալիս ուշացած նամակ-ուղեգրերը, փորձառության վայրի փոփոխության հետ կապված դժվարությունները: Փորձառության արդյունավետությունը շեշտակի նվազում է նաև այն դեպքերում, երբ ավարտական աշխատանքների թեմաները չեն համապատասխանում փորձառության վայրի գործունեությանը:

Անկասկած, և՛ ռեկտորատը, և՛ ֆակուլտետները, և՛ թողարկող ամբիոնները աշխատանքներ կատարել են փորձառությունն ավելի բովանդակալից դարձնելու առումով: Սակայն դեռևս առկա են թերություններ և բացթողումներ: Փորձառությունների ծրագրերը նորովի մշակելու անհրաժեշտություն կա: Դրանցում ներառված հարցերը դեռևս միտված չեն ուսանողների տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտությունների աճին և խմբային աշխատանք կատարելու ունակությունների զարգացմանը:

Թերությունների հաջորդ խումբը կապված է վերահսկողության և գնահատման հետ: Իրողությունն այն է, որ հաճախումների նկատմամբ թույլ վերահսկողությունն ու անտարբերությունը կամ դրա բացակայությունը ոչ միայն կազմակերպությունների կողմից է, այլև համապատասխան ամբիոնների: Փորձառություն անցնող ուսանողներին միայն շաբաթական մեկ անգամ համալսարան (ամբիոն) կանչելու միջոցով նրանց հաճախումները հսկելու պրակտիկան անարդյունավետ է: Հսկողության այդ եղանակը, իհարկե, շատ ավելի դյուրին է դասախոսների համար, սակայն իրեն չի արդարացնում և փորձառությունների հաշվետվությունների պաշտպանությունից անհիմն բարձր գնահատականներ նշանակելու պատճառներից մեկն է համարվում:

Փորձառությունն արդյունավետ կազմակերպելու, առկա թերությունները վերացնելու նպատակով՝ համալսարանի գիտական խորհուրդը

ՈՐՈՇՈՒՄ Է.

- 1. Ուսումնաարտադրական, գիտամանկավարժական և գիտահետազոտական փորձառությունների կազմակերպման բնագավառում կատարված աշխատանքը գնահատել բավարար:**
- 2. Հանձնարարել շարունակական կրթության և կարիերայի բաժնին, թողարկող ամբիոնների վարիչներին՝**
 - 1) քայլեր ձեռնարկել ինչպես պետական կառավարման մարմինների, այնպես էլ տնտեսության բոլոր ոլորտների կազմակերպությունների հետ համագործակցության նոր պայմանագրեր կնքելու ուղղությամբ:
- 3. Հանձնարարել թողարկող ամբիոնների վարիչներին՝**
 - 1) արդիականացնել փորձառությունների ծրագրերը, դրանք համապատասխանեցնել կրթական բարեփոխումների նոր պահանջներին և մինչև

յուրաքանչյուր տարվա հունվարի 10-ը ուսումնական բաժին ներկայացնել փորձառությունների նորացված ծրագրերը.

- 2) խստացնել հսկողությունը փորձառություն անցնող ուսանողների հաճախումների նկատմամբ.
- 3) պահանջել ղեկավարներից, որ փորձառության ընթացքում առնվազն երկու շաբաթը մեկ անգամ լինեն փորձառության վայրերում՝ ինչպես ծրագրով տրված հանձնարարականների կատարման ընթացքը հսկելու, այնպես էլ կազմակերպություններից նշանակված ղեկավարների հետ փորձառության արդյունավետության բարձրացման գործնական հարցերը քննարկելու համար.
- 4) բացառել փորձառությանը չհաճախող ուսանողների հաշվետվություն ներկայացնելու և պաշտպանելու հնարավորությունը.
- 5) հաջորդ տարիների փորձառությունը կազմակերպելիս բացառել փորձառության վայրի և ավարտական աշխատանքների թեմաների անհամապատասխանությունը:

4. Հանձնարարել ուսումնական բաժին՝

- 1) խիստ վերահսկողություն սահմանել բոլոր մասնագիտություններով փորձառությունների ծրագրերն արմատապես փոխելու, դրանցում գործնական առաջադրանքների բաղադրիչներն ուժեղացնելու և կազմակերպությունների գործունեության բնույթին ու առանձնահատկություններին համապատասխանեցնելու նկատմամբ:

5. Հանձնարարել ուսանողների և շրջանավարտների հետ աշխատանքների գծով պրոռեկտոր Ս.Ս.Խաչատրյանին՝

- 1) հաջորդ ուսումնական տարում փորձառության կազմակերպման կարգն արմատապես փոփոխելու և արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով անցկացնել քննարկումներ:

6. Սույն որոշումը քննարկել դեկանատների և թողարկող ամբիոնների նիստերում ու համապատասխան աշխատանքներ կատարել նշված հանձնարարականների կատարման համար:

7. Սույն որոշման կատարման նկատմամբ հսկողությունը վերապահել ուսանողների և շրջանավարտների հետ աշխատանքների գծով պրոռեկտոր Ս.Ս.Խաչատրյանին և ուսումնակազմակերպական աշխատանքների գծով պրոռեկտոր Մ.Ն.Հարությունյանին:

Գիտական խորհրդի նախագահ՝

Կ. Լ. Աթոյան

2018 թ. մարտի 5

Երևան